

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/906/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113217979
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3113217979.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľky Mgr. Y. L., štátnej občianky T. republiky, bytom E. nad L., Y. XXXX/XX proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO 31 690 904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 20C/264/2013-142 zo dňa 27. marca 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/148/2012 zo dňa 19.01.2012, odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 22 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nakoniec odporcovi uložil aj povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Trenčín súdny poplatok z návrhu vo výške 331,50 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia vo veci samej súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľka sa návrhom doručeným tamojšiemu súdu dňa 18.07.2013 voči odporcovi domáhala zrušenia uvedeného rozhodcovského rozsudku, pričom návrh podala v 30-dňovej lehote podala podľa ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov návrh na začatie konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. c), t.j. preto, že popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že navrhovateľka s odporcom zastúpeným sprostredkovateľkou poistenia Barborou L'ahkou uzavrela dňa 14.12.2007 poistnú zmluvu č. 4440290002, ktorej predmetom bolo životné poistenie a poisteným bola navrhovateľka. Súčasťou poistnej zmluvy boli všeobecné poistné podmienky. Vo všeobecných poistných podmienkach v XV. časti je obsiahnuté dojednanie o rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom, podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, štatútu rozhodcovského súdu a rokovacieho poriadku. Podľa bodu 2 XV. časti VPP účinných k 21.05.2007 bola poisťovňa oprávnená poveriť právnickú osobu zriadením alebo výberom rozhodcovského súdu, resp. poisťovňa bola oprávnená zriadiť rozhodcovský súd, alebo poveriť tri osoby na výkon rozhodcu. V časti XVII. v bode 7a VPP je uvedené, že s uzavretím poistnej zmluvy pri jej vzniku je spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poistníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vyporiada po ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poistnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je

oprávnená voči poisťovníku ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťných podmienkach pred rozhodcovským súdom. VPP sú ukončené podpisom navrhovateľky a dátumom podpisu 14.12.2007. Na rovnakom liste, na ktorom končia VPP sa nachádzajú osobitné zmluvné dojednania číslo 01/2007, ktoré majú 2 odseky. V odseku 1 je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebude uhradené do 2 mesiacov do jeho splatnosti. V odseku 2. je obsiahnutá rozhodcovská doložka, v znení : "poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. všeobecných poisťných podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku." Osobitné zmluvné dojednania sú opatrené podpisom navrhovateľky a sprostredkovateľom poistenia s dátumom podpisu 14.12.2007. Svedkyňa Mgr. Elena Capáková Šlosiarová, matka navrhovateľky uviedla, že bola spolu s navrhovateľkou v decembri 2007 na pobočke v Prvej Československej poisťovni v Trenčíne, pretože uvedená poisťovňa navrhovateľku oslovila, že či chce uzatvoriť nový poisťný produkt, nové životné poistenie s tým, že nasporené peniaze z predchádzajúceho poistenia vloží ako mimoriadny vklad v prospech novej poisťky. Svedkyňa uviedla, že pri uzatváraní zmluvy bola prítomná spolu s navrhovateľkou a poisťovnou agentkou. Uviedla, že celkové sedenie s agentkou trvalo cca 15-20 minút. Poisťovacia agentka navrhovateľke vysvetlila výhody poisťky s mimoriadnym vkladom, a keďže mala navrhovateľka a jej matka kladné ohlasy na činnosť predmetnej poisťovne, tak navrhovateľka súhlasila s uzatvorením tejto poisťnej zmluvy. Počas rokovania o uzavretí zmluvy agentka s nimi nepreberala rozhodcovské konanie, ani rozhodcovskú doložku, o VPP im povedala iba v skratke a následne dala podpísať navrhovateľke poisťnú zmluvu spolu s poisťnými podmienkami, ktorá navrhovateľka ani nemala čas si poriadne naštudovať. Z pripojenej fotokópie rozhodcovského spisu 3C/148/2012 súd zistil, že dňa 4.1.2012 podal odporca na Arbitrážny súd Košice so sídlom Alžbetina 41 v Košiciach proti navrhovateľke návrh na začatie konania o zaplatenie sumy 102,90 eur s príslušenstvom titulom práva odporcu na náklady na uzavretie poistenia v súvislosti s ukončením poisťnej zmluvy č. 4440290002 podľa bodu 7a časti XVII. VPP. Arbitrážny súd v Košiciach rozhodol o návrhu odporcu rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 3C/148/2012 dňa 19.01.2012 bez pojednávania a zaviazal navrhovateľku zaplatiť odporcovi sumu 102,90 eur a trovy rozhodcovského konania v sume 276 eur, a to do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku, alebo aby v tejto istej lehote podala odpor na rozhodcovskom súde. Právomoc rozhodnúť spor z poisťnej zmluvy odvodil rozhodcovský súd z XV. časti VPP a osobitných zmluvných dojednaní. V poučení rozhodcovského rozsudku sa okrem iného uvádza, že je možné voči nemu podať v lehote 5 dní odpor, pričom podmienkou je zaplatenie poplatku za odpor vo výške 72 eur. Zároveň sa v poučení uvádza, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v skrátrenom konaní na základe skutočností tvrdených a preukázaných odporcom ako žalobcom v danom konaní. Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 24.06.2013, navrhovateľka rozhodcovský rozsudok nenapadla odporom, ale dňa 18.7.2013 podala žalobu o jeho zrušenie na Okresný súd Trenčín. Zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, 2, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia poisťnej zmluvy, podľa § 3 ods.1, § 4 ods. 1 a 2, § 40 ods. 1, § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie /v čase uzavretie zmluvy medzi účastníkmi čl. 153 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva/, čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1 a 3, čl. 6 ods.1. a prílohy ods. 1 písm. q/ smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách /ďalej len ako "smernica"/. Uviedol, že poisťná zmluva uzatvorená medzi odporcom a navrhovateľkou spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež zmluvné podmienky, ktoré navrhovateľka ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené odporcom už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Uvedená zmluva bola uzavretá medzi veriteľom - odporcom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti uvedenú poisťovaciu činnosť a spotrebiteľom navrhovateľkou ako fyzickou osobou, čo je zrejme aj z označenia účastníkov v zmluve. Uvedená zmluva je teda spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahuje špeciálny právny režim spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a ustanovenia európskeho práva. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax označujú za fakticky nerovný, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd

prihliadne aj bez návrhu. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcovským súdom, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Často krát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve, alebo všeobecných podmienkach. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu rozhodcovský súd rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Súd mal za preukázané, že obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprímeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom sú ustanovenia smernice (93/13/ES), a to najmä citované ustanovenia, ktoré sú dostatočne presné a zrozumiteľné. Použitie ustanovení smernice sa opiera o nepriamy účinok práva EU na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou - výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu a nie vnútroštátneho právneho aktu implementujúceho smernicu. Keďže zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť iný spôsob rozhodovania prípadného sporu než v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Rozhodovanie sporu pred rozhodcovským súdom je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu a odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by poučil navrhovateľku o rozdieli medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom. Už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v prípade vzniku sporu zo spotrebiteľskej zmluvy podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. V zmysle citovaných ustanovení smernice a jej prílohy 93/13/EHS sa za nekalú podmienku považuje aj rozhodcovská doložka, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, dôsledkom čoho je jej absolútna neplatnosť v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky súd podporne vychádzal z právnych záverov prijatých Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach sp.zn. 6MCdo/9/2012, sp.zn. 6Cdo/1/2012 a sp.zn. 6Cdo/3/2013. Konkrétne v rozhodnutí sp.zn. 6Mcd0/9/2012 Najvyšší súd SR uviedol: "Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená". Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/1/2012 dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačенý formulár VPP pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti, a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačенého formuláru) osobitné

zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poistných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/3/2013 zo dňa 13.3.2013. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľka pri uzatváraní poistnej zmluvy nebola vôbec oboznámená s rozhodcovskou doložkou, na základe ktorej budú všetky spory z poistnej zmluvy riešené výlučne cestou rozhodcovského súdu, nebola poučená o následkoch uzavretia takejto rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo VPP aj v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré následky spočívajú v tom, že sa vzdáva prejednávania prípadného sporu z poistnej zmluvy pred všeobecným súdom. Uvedené skutočnosti boli preukázané aj výsluchom svedkyne, ktorá bola prítomná pri dojednávaní poistnej zmluvy. V poistnej zmluve sa rozhodcovská doložka nenachádza. Sprostredkovateľ poistenia neupozornil navrhovateľku na to, že v poistných podmienkach sa nachádza rozhodcovská doložka. Pokiaľ by navrhovateľka vedela, že je v poistných podmienkach obsiahnutá rozhodcovská doložka, nepodpísala by uvedené listiny. Aj z pripojeného spisového materiálu rozhodcovského súdu - Arbitrážneho súdu v Košiciach je zrejme isté znevýhodnenie spotrebiteľa v rozhodcovskom konaní oproti súdnemu konaniu v zmysle O.s.p. spočívajúce napríklad v kratšej lehote na podanie odporu proti rozhodcovskému rozsudku navyše s povinnosťou zaplatiť poplatok za odpor, v opačnom prípade sa na neho neprihliada, neexistencie úpravy oslobodenia od poplatku, ktoré skutočnosti vedú súd k záveru, že v prípade postačujúcich informácií poskytnutých odporcom navrhovateľke by sa táto ťažko rozhodla pre akceptáciu rozhodcovskej doložky. Odporca v konaní nepreukázal, že navrhovateľka bola pred uzavretím poistnej zmluvy zo strany odporcu osobitne poučená, resp. upozornená, že všetky spory zo zmluvy bude riešiť iba rozhodcovský súd. V Zázname o potrebách klienta k poistnej zmluve, na ktorý odkazoval odporca, je drobným písmom uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť rozhodcovské konanie a je tam odkaz na XV. časť VOP. Súd však nemal z uvedeného záznamu preukázané, že boli navrhovateľke poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní, vysvetlený rozdiel medzi konaním pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom, ako aj všetky dôsledky z toho plynúce. Z výsluchu svedkyne nič také nevyplýva, pretože svedkyňa potvrdila tvrdenie navrhovateľky, že pri dojednávaní poistnej zmluvy sprostredkovateľ poistenia vôbec nehovoril o rozhodcovskom konaní, o rozhodcovskej doložke, na základe ktorej by sa spory zo zmluvy mali riešiť výlučne cestou rozhodcovského súdu. Z listín nepochybne vyplýva, že poistné podmienky boli vopred pripravené odporcom ako formulár, navrhovateľka nemohla ovplyvniť ich obsah. Odporca tvrdil, že rozhodcovská doložka bola účastníkmi individuálne dojednaná, pretože osobitné zmluvné dojednania s rozhodcovskou doložkou sú nezávislé od VPP a navrhovateľka osobitné zmluvné dojednania nemusela podpísať. Z obsahu listín vyplýva, že tak VPP ako aj osobitné zmluvné dojednania sú ukončené podpisom navrhovateľky a rovnakým dátumom ako poistná zmluva. Ak by sa aj vychádzalo z toho, že nepodpísaním osobitných zmluvných dojednaní nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, tak nemožno prehliadnuť fakt, že v časti XV. VPP je uvedené, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Argumentácia odporcu, že navrhovateľka sa mohla rozhodnúť, či podpíše poistnú zmluvu aj s rozhodcovskou doložkou, nie je pravdivá, pretože už podpisom poistnej zmluvy a VPP, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy a tiež obsahujú rozhodcovskú doložku sa navrhovateľka zaviazala strpieť rozhodcovské konanie pre rozhodnutie o ktoromkoľvek spore z poistno-právneho vzťahu. Nie je pravdivé ani tvrdenie odporcu, že navrhovateľka mohla rozhodcovskú doložku vylúčiť, nepodpísaním osobitných zmluvných dojednaní bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu, pretože v Osobitných zmluvných dojednaniach je okrem rozhodcovskej doložky v odseku 2 uvedené aj dojednanie v odseku 1, ktoré upravuje otázku zániku poistenia a teda navrhovateľka nemala možnosť samostatne súhlasiť s odsekom 1 Osobitných zmluvných dojednaní, bez súčasnej akceptácie rozhodcovskej doložky v ods. 2. Ako už bolo vyššie uvedené, rozhodcovská doložka, resp. rozhodcovská zmluva, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní je absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou. Značnú nerovnováhu do zmluvného vzťahu na neprospech spotrebiteľa vnáša aj skutočnosť, že v zmysle VPP účinných v čase poistnej zmluvy mohol rozhodcovský súd vybrať a kreovať sám odporca ako dodávateľ. Pokiaľ odporca navrhoval vykonať dôkaz výsluchom JUDr. Jaroslava Škapinca, zamestnanca odporcu, na preukázanie, že odporca plne rešpektoval vôľu ktoréhokoľvek poistníka odporcu, ktorý nesúhlasil s uzatvorením rozhodcovskej doložky a k uzatvoreniu rozhodcovskej doložky nedošlo, súd tento dôkaz nevykonal, nakoľko ho nepovažoval za potrebný pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Tento svedok totiž nebol prítomný pri uzatváraní predmetnej poistnej zmluvy s navrhovateľkou, nemôže sa vyjadriť k priebehu kontraktácie predmetnej poistnej zmluvy, k možnosti individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky s navrhovateľkou, a preto vypočúvanie tohto svedka k okolnostiam uzatvárania iných poistných zmlúv

s inými klientami je irelevantné a nemohlo by ovplyvniť rozhodnutie súdu. Z výsluchu navrhovateľky a svedkyne vyplýva, že pri uzatváraní poisťnej zmluvy nebola navrhovateľka upozornená na rozhodcovskú doložku, nebola informovaná o dosahu rozhodcovskej doložky, taktiež ani o rozdieloch medzi konaním pred všeobecným a rozhodcovským súdom. Zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v ustanovení § 3 ods. 1 vymedzuje rozhodcovskú zmluvu ako dohodu medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vzniknú, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená, čo v danom prípade nemal súd preukázané. Podľa názoru súdu ide o nekalú praktiku zo strany dodávateľa ak v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu do vopred pripravených poisťných podmienok, ktoré by mali bližšie riešiť otázky poistenia zakomponuje dodávateľ rozhodcovskú doložku, rozhodcovskú zmluvu, ako iný zmluvný záväzok účastníkov odlišný od poisťného vzťahu, pričom pred predložením poisťnej zmluvy s poisťnými podmienkami na podpis spotrebiteľovi, nie je spotrebiteľ zo strany dodávateľa na ustanovenie zakladajúce právomoc rozhodcovského súdu upozornený a riadne poučený o jeho dôsledkoch. Ak spotrebiteľ predložené listiny podpíše v dobrej viere v česť konania dodávateľa, no bez vedomia o tom, že podpísal aj záväzok podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, nemôže spotrebiteľa takéto zmluvné ustanovenie zaväzovať, pretože na jeho strane nie je daná skutočná vôľa uzavrieť aj rozhodcovskú zmluvu. Navrhovateľka mienila uzavrieť s odporcom poisťnú zmluvu pre prípad smrti, úrazu alebo kritických chorôb, nepotvrdila však, žeby mala vôľu uzavrieť aj rozhodcovskú zmluvu. Takúto vôľu nemohla mať, pretože osobou konajúcou za druhú zmluvnú stranu nebola upozornená na to, že v poisťných podmienkach sa nachádzajú takéto ustanovenia zásadného právneho významu. Z výsluchu navrhovateľky a svedkyne vyplývalo, že po dojednaní obsahu poistenia navrhovateľka zmluvu a poisťné podmienky podpísala podľa pokynu sprostredkovateľa poistenia s tým, že sprostredkovateľka poistenia inštruovala navrhovateľku, že má podpísať aj osobitné zmluvné dojednania, ktoré sa týkajú konkrétneho dojednaného poisťného produktu. Navrhovateľka nemala možnosť ovplyvniť obsah klauzuly zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu. Mohla ju buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Obsah tejto rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený a na jej obsahu navrhovateľka nijakým spôsobom neparticipovala. Súd dodáva, že z týchto dôvodov vyhodnotili ako neplatnú rovnakú rozhodcovskú doložku v obdobných prípadoch aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp. zn. 3Co/569/2013 zo dňa 28.8.2014 a Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 12Co/26/2014 zo dňa 10.12.2014. Z vyššie uvedených dôvodov súd uzavrel, že rozhodcovská zmluva obsiahnutá vo všeobecných poisťných podmienkach ako aj v osobitných zmluvných dojednaniach je neplatná a rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodnúť spor z poisťnej zmluvy. Pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy súd návrhu navrhovateľky na základe § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil. Vzhľadom na uvedené bolo nadbytočné skúmať, či je splnený aj druhý navrhovateľkou uplatnený dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, t.j. že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Pretože súd návrhu vyhovel, patrí úspešnej navrhovateľke plná náhrada trov konania. Navrhovateľka si uplatnila trovy konania spočívajúce v cestovných nákladoch na súdne pojednávanie osobným motorovým vozidlom zn. ŠKODA Fabia 6Y, ev.č. VT 747BN na trase Bratislava- Trenčín a späť (264 km). Pri priemernej spotrebe PHM 6,5 litrov/100km x 264 km x cena za 1liter pohonných látok 1,286 eur ku dňu 27.03.2015 predstavuje náhrada za spotrebované pohonné hmoty 22 eur. Súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 22 eur. Rozhodnutie o vyrubení súdneho poplatku navrhovateľovi súd odôvodnil podľa § 4 ods. 2 písm. za), § 2 ods. 2 veta prvá a podľa položky 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Podľa z návrhu na začatie konania o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského rozhodnutia vydaného rozhodcom, je súdny poplatok 331,50 eur. Navrhovateľka sa domáhala ochrany svojho práva, keď tvrdila, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na poisťnou zmluvou založený zmluvný vzťah účastníkov dopadajú ustanovenia na ochranu práv spotrebiteľa. Preto je navrhovateľka od platenia súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch oslobodená. Keďže súd jej návrhu vyhovel, je odporca v zmysle § 2 ods. 2 prvej vety zákona č. 71/1992 Zb. povinný zaplatiť na účet súdu súdny poplatok z návrhu v sume 331,50 Eur podľa položky 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Podľa neho je právny záver súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky dojednanej medzi účastníkmi nesprávny a navyše nemá ani oporu v skutkovom stave, pričom súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a na ne aplikoval aj nesprávnu právnu normu, čím sa jeho rozhodnutie stáva arbitrárnym, svojvoľným. Podľa neho dojednaná rozhodcovská doložka v poisťnej zmluve nevyhová na spotrebiteľovi povinnosť riešiť spory výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa dohody zmluvných strán sa ich spory z poisťnej zmluvy budú prednostne, resp. najprv riešiť v rozhodcovskom konaní, pričom sa spotrebiteľovi neupiera právo v prípade nespokojnosti s rozhodcovským konaním a rozhodnutím pokračovať v riešení sporu na všeobecnom súde. Tu poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých je súd povinný pri posudzovaní rozhodcovskej doložky dôsledne verifikovať, či je zámerom spornej klauzuly vylúčiť alebo sťažiť právo spotrebiteľa podľa žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd. Poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, podľa ktorého spotrebiteľa možnosť po vydaní rozhodcovského rozsudku dosiahnuť nápravu v súdnom konaní pred všeobecným súdom. Odporca ďalej uviedol, že súd by mal vo svojom rozhodnutí určiť, ktoré konkrétne ustanovenie v rozhodcovskej doložke je neprijateľné a má odôvodniť, či zostávajúca časť rozhodcovskej doložky môže aj bez takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky pokračovať alebo musí byť vyhlásená celá za neplatnú. Poukázal na to, že v tomto prípade bola rozhodcovská doložka nielen platne dojednaná ale aj vyjednaná individuálne. Rozhodcovská doložka je súčasťou Osobitných zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve, ktoré sú graficky i právne oddelené od všeobecných poisťných podmienok a súčasťou zmluvy sa stávajú až ich podpisom, pričom ich nepodpísaním by zmluvný vzťah ďalej pokračoval a toto by nemalo žiaden vplyv na jeho ďalšie pokračovanie a charakter. Súd prijal záver, že rozhodcovská zmluva musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán a slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými informáciami o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená, čo v danom prípade nemal súd za preukázané. Takýto výklad je podľa odporcu celkom nesprávny, svojvoľný a navyše aj odporcovi ukladá povinnosti nad rámec zákona, čo je v rozpore s čl. 13 ods. 1 Ústavy SR. Slobodná vôľa je podľa odbornej literatúry neexistencia pôsobenia vonkajších rušivých vplyvov, ktoré konajúcu osobu zbavujú možnosti rozhodnúť sa, či určitý prejav vôle vykoná, alebo túto voľnosť neprimerane obmedzujú. Navrhovateľka pritom vo svojej výpovedi pred súdom uviedla, že pri podpise zmluvy nebola v časovej ani finančnej tiesni. Okrem toho závery súdu prvého stupňa sú protichodné, keď na jednej strane dôvodí, že rozhodcovská zmluva je neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na druhej strane v ďalšom texte odôvodnenia svojho rozhodnutia uzatvára, že je neplatná, pretože právny úkon, ktorým navrhovateľka pristúpila k Osobitným zmluvným dojednaniam nebol urobený slobodne, a je preto absolútne neplatný. Súd prvého stupňa dospel podľa odporcu aj k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol, že navrhovateľka nebola pri uzatváraní poisťnej zmluvy vôbec oboznámená s rozhodcovskou doložkou, na základe ktorej budú všetky spory z poisťnej zmluvy riešené výlučne cestou rozhodcovského súdu, nebola poučená o následkoch uzavretia takejto rozhodcovskej doložky, ktorej následky spočívajú v tom, že sa vzdáva prejednávania prípadného sporu z poisťnej zmluvy pred všeobecným súdom. Tento záver súd prvého stupňa postavil na výpovedi svedkyne - matky navrhovateľky a výpovedi samotnej navrhovateľky. Naproti tomu ale odporca predložil súdu listinu - záznam o potrebách a požiadavkách klienta, ktorý osvedčuje priebeh predzmluvných rokovaní s navrhovateľkou. Navrhovateľka podpísala tento záznam o požiadavkách a potrebách klienta a ten potvrdzuje, že tretia osoba, teda sprostredkovateľ poistenia zapísaný v zozname NBS odlišná od poisťovne, pri osobnom stretnutí pred uzavretím poistenia vyčerpávajúco informovala navrhovateľku o všetkých okolnostiach súvisiacich s poistením. Súd prvého stupňa spochybnil hodnovernosť tejto listiny s tým, že z neho nemal preukázané, že by navrhovateľke boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní, vysvetlený rozdiel medzi rozhodcovským a všeobecným súdom ako aj dôsledky z toho plynúce. Rozpor medzi obsahom tejto listiny a výpoveďou svedkyne však súd neodstránil. Navyše zákon neukladá odporcovi povinnosť vysvetliť záujemcovi o poistenie skutočnosti, na ktoré prvostupňový súd poukazoval. Súd tým opäť ukladal povinnosti odporcovi nad rámec zákona, čo je v rozpore s čl. 13 ods. 1 Ústavy SR. Odporca ďalej namietol záver súdu prvého stupňa o tom, že už podpisom poisťnej zmluvy a všeobecných poisťných podmienok, ktoré sú jej súčasťou a tiež obsahujú rozhodcovskú doložku, sa navrhovateľka zaviazala strpieť rozhodcovské konanie pre rozhodnutie o ktorémukoľvek spore z poistnoprávneho vzťahu. Namietal ďalej záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľka nemohla rozhodcovskú doložku vylúčiť nepodpísaním Osobitných zmluvných dojednaní bez toho, aby bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu, pretože v Osobitných zmluvných dojednaníach je okrem rozhodcovskej doložky v odseku 2 uvedené aj dojednanie ods. 1, ktoré upravuje otázku zániku poistenia, a teda navrhovateľka nemala možnosť samostatne súhlasiť s odsekom 1 Osobitných zmluvných dojednaní, bez súčasnej akceptácie

rozhodcovskej doložky v odseku 2. Podľa odporcu spotrebiteľ až osobitným písomným právnym úkonom, ktorým sú Osobitné zmluvné dojednania, prejavil vôľu, aby spor s poisťovňou prejednal v rozhodcovskom konaní s odkazom na článok XV všeobecných poisťných podmienok. Až týmto sa článok XV všeobecných poisťných podmienok stáva obsahom poisťného vzťahu ako individuálne dojednaná podmienka, ktorou je poisťník právne viazaný. Ani argument súdu, že navrhovateľka nemala inú možnosť ako podpísať osobitné zmluvné dojednania ak chcela súhlasiť s odsekom 1 neobstojí, pretože táto skutočnosť nebola predmetom dokazovania v konaní. Nebolo dokazované, teda logicky nemohlo byť ani preukázané, že navrhovateľka mala v úmysle iba osobitne upraviť spôsob zániku poisťnej zmluvy pre neplatenie prostredníctvom odseku 1 Osobitných zmluvných dojednaním. Navyše ak teraz navrhovateľka tvrdí, e skutočná vôľa pri podpise Osobitných zmluvných dojednaní bola iná, mal súd konať v súlade s § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a teda podrobne skúmať i vôľu /úmysel/ konajúcej osoby. Podmienkou preto, aby mohlo byť prihliadnuté uskutočniť vôli účastníka, je však to, aby táto skutočná vôľa nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Podľa odporcu bolo tiež potrebné, aby súd prvého stupňa vypočul vo veci JUDr. Jaroslava Škapinca, zamestnanca poisťovne, ktorý na konkrétnych údajov mohol súdu demonštrovať, že v množstve prípadov plne rešpektoval vôľu poisťníkov nepodriaďiť sa rozhodcovskému konaniu, pokiaľ nedošlo k podpisu Osobitných zmluvných dojednaní. Odporca ďalej namietal, že súd prvého stupňa viedol konanie v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom, konkrétne dôkaz listinou nevykonal v zmysle tejto základne procesnej normy. Podľa zápisnice o pojednávaní dňa 27.03.2015 súd oboznámil prečítaním podstatný obsah listín a to .... Zápisnica o pojednávaní by mala verne zobrazovať to, čo sa dialo na pojednávaní, a teda ak sa čítali jednotlivé listiny, zápisnica by mala presne obsahovať, ktoré listiny sa čítali s uvedením jednotlivých článkov. Ak to neobsahuje, je možné mať pochybnosti, ktoré listinné dôkazy súd vykonal, a či ich vôbec vykonal. Odporca ďalej poukázal na procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktorý opomenul vykonať procesnú povinnosť predpísanú v § 118 ods. 2 O.s.p., čím odporcovi neumožnil produkovať dôkazy a podpornú právnu argumentáciu na potvrdenie jeho stanoviska. Odporca na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľka k odvolaniu odporcu písomne uviedla, že s tvrdeniam odporcu v odvolaní nesúhlasí a poukázala na rozhodovaciu činnosť súdov, ktoré už spory s odporcom rozhodovali. Podľa nej súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Navrhla preto napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť. Uplatnila si aj náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. z dôvodov uplatnených v odvolaní odporcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Súd prvého stupňa vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.. Pri rozhodovaní súd prvého stupňa použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam odporcu dodáva nasledovné:

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na právnom závere, že rozhodcovskú doložka nebola v poisťnej zmluve individuálne dojednaná, čo spôsobovalo nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, a ako neprijateľnú podmienku ju považoval za neplatnú podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia poisťnej zmluvy. Odvolací súd sa v celom rozsahu s takýmto právnym záverom stotožňuje.

Súd prvého stupňa správne posúdil, že v danom prípade došlo k porušeniu § 53 Občianskeho zákonníka, najmä v súvislosti s dojednaním rozhodcovskej doložky, ktorá nebola dojednaná individuálne. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplynulo, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 14.12.2007 /ktorej súčasťou boli aj Všeobecné poisťné podmienky/ je zmluvou spotrebiteľskou. Poistená zmluva bola vopred pripravená na predtlačenom formulári, a navrhovateľka

nemala možnosť ovplyvniť jej ustanovenia všeobecných poistných podmienok, na základe ktorých okrem iného, bolo účastníkmi zmluvy dohodnuté riešiť všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom /XV. časť - Rozhodcovské konanie vo Všeobecných poistných podmienkach (21-05-07), ďalej len VPP/. Predmetné dojednanie o rozhodcovskej doložke vyznieva jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, keďže navrhovateľka toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohla a poisťovňa bola okrem iného oprávnená poveriť právnickú osobu zriadením alebo výberom rozhodcovského súdu, resp. poisťovňa bola oprávnená zriadiť rozhodcovský súd, alebo poveriť tri osoby na výkon rozhodcu, teda bola plne pod kontrolu odporcu ako poisťovne, kto, aký rozhodcovský súd spor medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní prejedná a rozhodne. O platnú doložku by išlo iba v prípade individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky, kedy by mal spotrebiteľ možnosť pochopiť celý význam a všetky dôsledky tohto dojednania. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedená rozhodcovská doložka prakticky vylučuje všeobecný súd z prejednávania vecí, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že všetky spory zo zmluvy môžu byť prejednané iba v rozhodcovskom konaní. Okrem toho aj podľa názoru odvolacieho súdu /rovnako ako to vyslovil súd prvého stupňa/ už uvedená časť všeobecných poistných podmienok predstavuje rozhodcovskú doložku, ktorou bola navrhovateľka viazaná a nie až v spojení s podpisom Osobitných zmluvných dojednaní, ako sa to snaží tvrdiť odporca. Už v ods. 1 tejto XV. časti VPP je jasne a zrozumiteľne uvedené, že poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Ide celkom zjavne o prejav vôle zmluvných strán všetky spory z poistenia rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, teda o rozhodcovskú zmluvu v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Pokiaľ ide o samotné Osobitné zmluvné dojednanie, aj tieto boli formulárovo vopred pripravené odporcom, a navrhovateľka nemohla ich obsah ovplyvniť a nemohla nijako prijať len ich časť o zániku poistenia /ods. 1/ bez ďalšieho dojednania rozhodcovskej doložky /ods.2/.

Preto aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka odníma navrhovateľke ako spotrebiteľovi právo v celom rozsahu domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde. Vzhľadom na uvedené správne súd prvého stupňa posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá spôsobuje jej neplatnosť. Napokon odvolací súd zdôrazňuje, že súdna prax už jednoznačne dospela k záveru, že rozhodcovská doložka, ktorá núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a neplatného zmluvného dojednania; takou doložkou nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok.

Odporca v odvolaní ďalej namieta aj viaceré procesné pochybenia súdu prvého stupňa. Pokiaľ ide o nedodržanie postupu ustanoveného v § 118 ods. 2 O.s.p. súdom prvého stupňa, v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Citovaný § 118 ods. 2 O.s.p. ukladá súdu povinnosť oboznámiť účastníkov konania na pojednávaní s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových okolností a tiež s predbežným názorom súdu na to, ktoré z navrhnutých dôkazov treba vykonať a ktoré vykonané nebudú. Účastníkom konania sa tým má vytvoriť možnosť, aby tomu, s čím ich oboznámil súd, prispôbili ich ďalší procesný postup v konaní. Uvedené ustanovenie však nezakotvuje povinnosť súdu oboznámiť účastníkov konania s predbežným právnym názorom súdu na vec. Upravuje len postup súdu pri vedení pojednávania a týka sa skutkových okolností, resp. potreby ďalšieho dokazovania a jeho zamerania. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 16/2012 konštatoval, že právny názor a hodnotiace úsudky sú vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu súdu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. Porušenie citovaného ustanovenia žiadnym spôsobom nelimituje účastníka pri realizácii jeho procesných práv /napríklad v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy/.

Čo sa týka spôsobu vykonania listinných dôkazov súdom prvého stupňa, je pravdou, že súd prvého stupňa v zápisnici o pojednávaní dňa 27.03.2015 uviedol, že „oboznamuje prečítaním podstatný obsah spisu, podstatný obsah listín, a to ....“. Takto zvolená formulácia zachytávajúca procesný postup súdu pri vykonávaní listinného dôkazu je nesprávna, pretože dôkaz listinou možno vykonať len jej prečítaním alebo oboznámením /§ 129 ods. 1 O.s.p./ a nie kombináciou týchto dvoch spôsobov. Zo zvukového

záznamu o tomto pojednávaní, ktoré je súčasťou elektronického súdneho spisu v tejto právnej veci vyplýva, že súd prvého stupňa vykonal dôkaz v zápisnici uvedenými listinami tým spôsobom, že niektoré listiny prečítal a pri iných oboznámil ich obsah. K takémuto dokazovaniu účastníci konania /ani poverený zamestnanec odporcu prítomný na pojednávaní/ nemali žiadne námietky. Podľa odvolacieho súdu teda súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie listinami riadne, v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., len chybné vykonanie dôkazov listinami v zápisnici o pojednávaní zle opísal a preto svojím procesným postupom nijako neporušil procesné práva účastníkov ani im nezneškodnil ich uplatnenie.

Nakoniec pokiaľ ide o výsluch svedka JUDr. Jaroslava Škapinca, zamestnanca poisťovne, takýto dôkaz síce odporca navrhol vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľky, ale po poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súdom prvého stupňa na pojednávaní dňa 27.3.2015 odporca návrhy na doplnenie už vykonaného dokazovania nemal. Za tohto stavu možno mať dôvodne za to, že odporca po vykonaní dokazovania súdom prvého stupňa už na vykonaní predtým navrhnutého dôkazu, výsluchu svedka JUDr. Jaroslava Škapinca, netrval a preto nevykonanie tohto dôkazu bolo dôvodné a nedošlo k žiadnemu porušeniu procesných práv odporcu.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu /vrátane správneho výroku o náhrade trov konania / ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 a 2 O.s.p.. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní plne úspešná a preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré právo si aj vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uplatnila, avšak bez vyčíslenia uplatnených trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto pri vyhlásení tohto rozsudku vo výroku o náhrade trov konania uložil odporcovi, aby navrhovateľke zaplatil náhradu trov odvolacieho konania v sume, aká bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku. Navrhovateľka si však nespĺnila svoju zákonnú povinnosť a trovy odvolacieho konania, ktorých náhradu si uplatnila, v lehote troch dní pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia nevyčísliť /§ 151 ods. 1 O.s.p./. Keďže trovy odvolacieho konania navrhovateľke zo spisu nevyplývajú, odvolací súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania navrhovateľke vo vyhlásenom rozhodnutí /§ 151 ods. 2 O.s.p./ a preto v písomnom vyhotovení rozhodnutia navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa /§ 419 CSP/ v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy /§ 427 ods. 1 CSP/.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom /§ 429 ods. 1 CSP/.

Podľa § 428 CSP sa v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/.